

Ese de trei ori în septemana: Mercuri-a, Vineri-a și Domineca, când o căla intră, când numai diumetate, adică după momentul înregistrării.

Pretulu de prenumerațiune:

pentru Austria:	
pe anu întregu	7 fl. a. v.
" diumetate de anu	4 " " "
" patriu " "	2 " " "
pentru Romania și Straintate:	
pe anu întregu	15 fl. v. a.
" diumetate de anu	8 " " "
" patriu " "	4 " " "

ALBINA.

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespondenti nostri, si d'adrepulu la Redactiune: Stadt, Wallfischgasse Nr. 8, Mezzanin, unde suntă se adresă si corespondentiile, ce praxescu Redactiunea, administratiunea s'eu speditiune, câte vor fi nefracate, nu se vor primi, ăra cele anonime nu se vor publică.

Pentru anuncie si alte comunicatiuni de interesu privatu -- se raspunde cate 7 cr. de linie, repetirile se facu cu pretiu scadutu. Pretulu tiubului cate 30 cr. pentru una data, se antecipa. Speditur'a: Schullerstrasse Nr. 11 unde se primescu insertiuni.

Pentru serbatărea rom. cat. de ieri, potemu dá numai diumetate de căla.

Viena 18/30 iuniu.

Actele mai de importantia ale diei d'in Pesta le vom publică incependu cu nr. venit. precum ni va permite spa-ciulu. —

Se ascépta sciri mai apriate de pre campulu de resbelu de la medianopte. Cele sosite pana acum'a, sunt de natura contradicatórie. Unele vorbescu de invingeri ale armatei imperatesei, si despre sosirea trupelor Bavariei in Boemi'a, ca aliata Austriei. Altele aréta innaintarea Prusiloru pana catra Jungbunzlau si Melnik in senulu Boemiei. Atacuri mai nice se intempla necontentitu, dar lupta mare decisiva intardia inca. Atata de securu că perderile in aceste atacuri sunt fôrte mari, acést'a o dovedesce numerulu ranitoru, ce se urca la mii, asiediati in spitalele de Josefstadt, Praga, Brunn, si chiar la Viena. Se intielege că numerulu celoru morti cauta sê fie in proportiune cu ranitii. — Nu ne vom insielă presu-panendu că lini'a de medianopte a Boemiei catu e de lunga, vede dăue armate standu fatia de fatia aprópe de olalta. In astfelu de cercustantie operatiunile militari nu potu intardiá, sêu dóra neci că a intardiatu. Tacerea sciriloru oficiali in aceste mominte, face impressiune neplacuta. Dóra ele n'au nemieu de importantia a ni spune, in casulu acest'a inca n'ar trebui sê lipsesca raporturile lor cumca nu s'a intemplatu nemieu. —

Unele diuarie straine aducu sciri despre negociatiuni de pace intre Austria si Prusia, in cari cea d'antăia ar pretinde compensatiune. Nu intrănu intru insirarea acestor negociatiuni, pentu că diuariele de Viena, ce au indatenatu fi a bine informate, le demintiescu d'iu res-poteri. —

Pre campulu de resbelu de la médiadi, domnescu repausulu ce se dice de reculegere. Se vom crede diuarielor francesei, Italianii, dupa lupt'a de la Custozza, voiescu a-si schimbá planulu de operatiune ce lu facuse mai nainte. Cialdini are sê-si paresesca pusetiunile de la Po, si organizandu reservele de la Bologna, cu acestea va merge catra Cremona, unde toeni'a e concentrata armata regelui. Se pôte că diuariele francesei, tin-tindu a face siervitiu causei italiene, publica atari planuri de operatiuni, ce nu potu fi splicate.

„N. fr. Pr.“ adusesse scirea că admiralulu italianu Persano cu flota regesca, s'a aretatu pre malurile Venetiei, si că o fregata italiana voidu a sciriei starea portului, s'a apropiatu fôrte, ăra marinarii imperatesei o cuprinsera. Acést'a scire se dovedesce cu totulu de neadeverata. Flota italiana intr'adeveru a pearsitu Tarentulu dar pana acum'a n'a avutu atacu cu flota imperatesca, neci s'a aretatu in Venetia. Numai candu nai'a imperatesca de resbelu „Elisaf'ta“ a intratu in portulu italianu de Ancona pen-

tru a sciriei, schimbă unu globu cu o nai'a italiana, si dupa aceea Elisaf'ta returnă. —

Situatiunea Romaniei nu ni o potemu splică. De unadi multime de sciri afirman că intrepunerile francesei si ang-le au prospecte de a reesi cu recunós-cerea Domnitorulu Carolu I. d'in partea Pôrtei otomane. Acú telegramele ni spunu că familie, d'iu orasiile romane de pre malulu Dunarei, alérge la Bucuresci, avendu temere de trecerea Turciloru. In mediloculu acestor eveniminte critice, Ddiu scie ceemenitu Romaniei, atata de Securu că Romanii sunt resoluti a-si aperá sôrtea lor.

Oradea-Mare, 26. Iuniu 1866.

Onoratu Redactiune! La observarea facuta de „unu fiu alu natiunei“ cu datulu Oradea-Mare 5. iuniu, cu privire la articolulu aparatu in Nr. 40 alu „Tel. Rom.“ in privin-tia constituirii noului consistoriu apelativu metropolitanu, spre a combate acéasi parere se scolară doi insi, unulu sub nume „Unu fiu alu biseriei“ d'in dioces'a Aradului, ăra cel'a laltu sub nume M. B. Bihorénulu, de langa calea ferata aprópe de Aradu cu datulu 2. iuniu, a caror'a corespondintie ai binevoitu a le publică una dupa alt'a, in Nr. 27. a sîmatulu diurnalu „Albina“ deci simtindu-ne indetoratu a-mi face la ambele observatiunile recerate, te rogu ca sê bine voiesci a le dá locu in colónele multu pretiutulu diurnalu „Albina“.

Corespondintele sub nume de „Unu fiu alu biseriei“ dice: că Rev. Domnu prot. Simeone Bica, ca protopresviteru mai betranu si presidele consistoriulu Oradanu nici că s'ar fi resolvatu a luá a supra-si o sarcina asî grea, de membru consis. apelativu metropolitanu, aci am sê observu că dóra si Domni'a sa fiulu biseriei inca e protopresviteru, care se tiuo de consistoriulu Aradanu, si de acéa dice că D. S. B. ca protop. mai betranu presidele la Vener. Consistoriu, va sê dice: că Domni'e sale e mai nisi-oru a se resolvá la asemenea sarcina grea, pentu că este protopresviteru mai teneru, inse totu in taina „fiule alu biseriei“ pentu că multi sunt chianati, ăra putini alesi, si domni'a ta ori catu sê fii de betranu, de nu vei avé si recerintie politice, nu vei poté li presedinte la consistoriu.

Dice mai de parte, că consistoriulu Oradanu ar fi subalternu, va sê dice, supusu consistoriulu Aradanu, si ca atare nu pôte pretinde a fi reprezentatu in seantulu apelatoriu, cumca preterirea acést'a nu se pôte insusi respectiviloru factori, fiindu dupa parere domni'e sale vorba numai de persóne, ăra nu de dreptu. — Iérta D. fiu alu biseriei ca sê-ti spunu ceea ce credu că si dta scii, pentu că trebe sê scii cumca consist. d'in Oradea-Mare nu e supusu la consist. d'in Aradu, pentu că obiectele pertractate aici, nu se revedu prin consistoriulu Aradanu, ăra cele matrimoniale mergu de a dreptulu la forulu apelativu metropolitanu.

In fine Dlui M. B. Bihorénulu.

In corespondintia mea d'in Nr. 23 alu „Albina“ ori si cum o va intôrce, nu va gasi despre dioces'a Oradei-Mari, ci numai Consistoriulu de acolo, sub care stau siepte protopopiete, si care representa unu episcopatu, — apoi daca existe consistoriulu gr. resar. d'in Oradea-mare, unde a fostu episcopatu: ceteste istoria bisericésca fol'a 222 si voi vedé, si inca sperănu restituirea acestui episcopatu, atunci, Dnulu meu, a meritatu, ca si de aici, sê fie membri consistoriulu apelatoriu metropolitanu, si nedenegandu, că Bihorulu este de prezentu parte integrităre a Diocesei Aradane.

Biharenii au fostu indreptatiti a asceptă ca si consistoriulu d'in Várad-Velence. (infin-

tiatu cu aprobarea imperatesca la anulu 1793 unde am avutu nainte episcopatu orientalu) sê fie acolo reprezentatu. Cine a propus persónele acele bine meritate ca membri santulu consistoriu apelatoriu metropolitanu, Biharenii fôrte bine o sciu, informatiunile sunt de prisosu, io nici că voiescu sê atingu partea acést'a, scimu cumca d'in partea archidiecesei metropolitane, spre propunerea membriloru au fostu recercati Ilustratiile lor dd. episcopi, ci me restringu a observá cumca acestu Consistoriu totu e independent de Consistoriulu d'in Aradu, si asîe, desi cu neplacere cauta sê Te rogu ca sê binevoiesci ami permite sê intoreu dis'a dtae: „Nu-ti bagá lingur'a unde nu-ti ferbe o'la!“

Crede mie dle M. B. Bihorénulu, că are clerulu nostru barbatu bravi, si cu cunoscintie frumóse, cari de securu ar fi potutu ocupá cu demnitate locu in consistoriulu metropolitanu. Unu sinodu speru că va face sê ne cunósescu cu totii, si pana atunci — pacea lui Ddiu fie cu noi!

G. fiulu natiunei.

BUCOVINA.

†. Suceva 8/20 iuniu, 1866.

Nevoia. ce s'a ivitu de'n nerodirea pamentulu prin doi ani dupre o lalta, asuprese tierid'ia năstra Bucovina in gradulu celu mai mare. Novia acést'a a trecut acum'a tóte fazele unei nevoi grele si va nasec urmari triste pentru multi ani inainte. Bietulu tieranu este fôrte de compatimutu. căci elu nu numai că a pierdut averea sa cea mai insemnata, vindindu cu pretiuri nensemnate locuri, boisiorii, vacutiile, straitiele cele mai bune si lucrurile cele mai de folosu de'n casa, numai spre a-si scapá viétia sa si a familiantiloru sei de'n ghiarele mortii prin fómote. — ci elu bietulu inca s'a si indetoritu pe la Gidovii camatari si pre inbitori de usura, neajungendu-i paralele cele luate pe efectele sale spre acoperirea tuturor trebuintiloru viétii. Holdele dreptu căsu frumóse si chiar si cucurudiulu, carele prin recelele de'n Maiu si prin dăue brume grosuti atata patini, in catu impluse inimele muncitoriloru cu adanca mahnitune, inca s'a reculesu prin ploitiile cele calde si caldur'a de'n urma, promitiendu asi-dara unu culesu multamitoriu. — Dara de o fapta chiar satanica ni este aici scopulu, ca sê amintimu. Gidovii, indecomunu numiti lipitorile satului, scindu de'n datena-si si de'n despusetiunea-si inascuta, a trage folosu de'n ori care imprejurare trista a viétii tieranulu nostru nesocotitu si neprevediatoriu in venitoriulu seu, umbra acum'a, vedindu holdele frumóse, prin tierinele ómeniloru tierani si-si insusiescu de pe acun'a fruptele cu unu pretiu nensemnatu, ori infricandulu pe tieranu cu pirierea pentru platirea procentelor, ori intrebuintandu spre acestu scopu inca lips'a de malaiu, emperandu in astfelu coretea de secara si de grău cate cu doi florini, ăra de'n cele lalte pane inca cate cu mai putinu. — Cine nu cunósce, că acést'a mesura, iscodita si intrebuintata de catra camatorii Gidovi, spre a se inavuti, este apta, de a faduce pe bietulu tieranu romanu nu numai la sapa de lemn, ci chiar de a f'aruncá in bratiile desperarii si de a lu despune sê-si ice bietulu lumea in capu.

Nimene nu este prorocu, ca sê póta cu seguretate prevesti, cum vor fi pretiurile paneloru pe la anulu, dara de ăra-ce Gidovii sunt sengurii facatori ai comericiulu aici in tíera, apoi trebe sê conchidemu de'n amintia loru intreprindere, că ci in urmarea acesteia au sperantia celu putinu la castigu intreit. Si de ce sê se ierte loru, ca sê se inbogatiésca pe pielea bietulu nostru tieranu? Tieranulu nostru are afara de detoriile de'n imprunutu, sê platésca tómn'a venitóre inca si birulu imperatescu, de carele in acestu anu pentru lips'a

panei lastépta erariulu pana ce va deveni densulu la potere. Deci de unde sê póta si sê aiba elu a aduná banii la terminu, daca elu prin smoniri si infricari si-vinde chiar acum'a pana de pre campu cu unu pretiu de totu josu? Ne-am incredintiatu, cumca solvirea detoriiloru banale s'a strapusu pe la s. Demitriu. De'n acestu punctu de vedere trebe pe bietulu tieranu numai sê-lu compatimutu pentu lips'a poterei cei morale, că dá audiu vórbelor celoru dulei ale Gidanului, promitiendu-i acést'a, că-i va scadá den procinte, daca-i va asigurá ver cate-va coretie de'n panele sale cele frumóse.

Ăra ce se atinge de lips'a malaiului, constátimu cu bucurie, că nu este acum'a atatu de asupritóre pentu tieranu ca elu sê fie nevoitu a-si vinde de pe acum'a pana de pe campu, căci elu se afla acum'a de multu stapenu alu feluriteloru legume, cu cari pôte sê se hranesca si in urma mai folositoriu i va si daca se va multami acum'a cu ceea, ce are, devonindu mane-poimane la pana de ordiu, decatu ca acum'a sê-si vinda pana Gidaniloru si dupa aceea anulu întregu sê duca ărași lipsa, sêu sê se scevestredie pentu nepointia banala, de a platí birulu erarialu.

Remediulu in contra acestei ursite dumanoase a venitoriulu tieranulu nostru bucovineanu nu este altulu, de catu numai preutimea, carei-a i-e incredinta tieranimea spre conducere pe calea viétii, spre fericire.

Asiú dara catra SS. Vóstre! onoratoriloru pastori si conducatori ai tieranulu romanu bucovineanu! ne indreptănu noi in folosulu accestuia si in folosulu natiunei romane întregu, căci poporul face natiunea. SS. Vóstre sunteti pururea cu tieranulu si sciti tóte căile, cugelele si faptele lui, si ori de sunt ele spre prosperarea sêu repasirea, sêu chiar spre nemicirea lui, ceca ce sê ferésea cerinlu. SS. Vóstre sunteti mai vertosu accia, cari portati in drépt'a-ve santita semnuu veritatii si alu dreptatii si sunteti unsi de'n cornulu ceresecu, ca sê propagati veritatea si dreptatea si sê le aperati, invetiandu pre cei nesciutori, ca sê le scie, si punendu-ve cuventulu pentu cea, caror'a li lipsesce poterea morala, de a si le poté aperá insi-si. Prodice amesurate imprejurariloru tempului, precum este buna ăra epistola cea archipastorală, eschisivu tratanda despre lips'a de'n estu anu; preumblari preu tieranime in societatea barbariloru celoru mai onorati ai comunei, svatuindu-ve la acést'a oca-siune cu densii in modulu lui Socrate; informarea speciala a antistiloru comunali despre necesitatile presenti si cele venitóre; strict'a privire asup'a miscariloru in comuna si a supra persóneloru straine, ce se furisiescu in comuna pentu interesele loru cele mirsiave, — tóte acestea, precum si altele de asemenea, ar fi mesurile cele mai apte, spre a Ve implini misiunea cea de mare insemnata fatia cu beserie'a si natiunea in unu tempu atatu de criticu, precum este acestu presinte.

Ăra dace cuventulu bunici vointie sô nu ajunga, apoi chiamarea Ve indetoresce chiar, ca sê intrebuintati si medilócele cele silurive. Pretinderea ajutoriulu celui politicu de'n punctulu de vedere alu umanitatii; apelatiunile la deregatoriile mai inalte cu descrierea crisei si a mortii, ce amerintia o poporatiune intréga; descoperirea insielatoriloru inaintea tribunaleloru dejudecatóre de crime, — acestea Ve vor sustiné intru intreprinderile SS. Vóstre, spre a scapá de perire pe bietulu poporu tieranu, carele apoi, desametindu-se de nevoile, ce le trage acuma, cu incredere fiésca se va alipi de SS. Vóstre, recunoscendu-ve de adeverati parinti si binevoitori ai sei si de eliberatori de'n sclavi'a egipténa, care a la lips'a SS. Vóstre o ar fi chiamatu asupra-si cu inse-si medilócele sale.

Limbele romane fatia cu limb'a latina.

Resultatele scrutarilor de pana acum.

(Urmare d'in nr. 29.)

Parerea acésta au sustinutu-o: Bruni, Cittadini, Maffei, Quadrio¹⁾ Lanzi, Blondelli, Denina, ²⁾ Diefenbach, ³⁾ Grimm, Diez, ⁴⁾ Fuchs, Murgu.

Istori'a limbii romane populare.

Ca s'e cunoásemu mai bine referintiele între limbile romane si între cea latina, producem urmatori'a schiti'a d'in istori'a limbii romane populare. A scrie istori'a acestei limbe e inse o încercare fórte grea, pentruca ne lipsescu fantanele, lucru firescu, cã într'unu statu asiá omogenu, ca celu romanu, metropóla lumii nu suferi'a ca dialeptele populare s'e ajunga la o cultura literaria.

Unele conchideri aprosimative se potu traged'in opurile scriitorilor vechi romani. Scriitorii mai noi si-au datu ostene'la de a frundiari scriesele, acelor-a si a egele armele limbii populare, ca documente pentru derivatiunea limbilor romane d'in cea latina populara; o ostene'la, ce merita tota recunoáinti'a, cãci pentru noi nu póte fi nediferinte óre formele, cuvintele si semnanti'a cuvintelor romane se constatãdã numai la migratiunea popóreloru încóce, s'e se afla si mai nainte de dens'a; cu alte cuvinte: óre sunt densele produsulu unui fenomenu esternu s'e alu desvoltarii naturarie. Sprimatiuni sengeratece populare se afla la Eniu; in piesele teatrale ale lui Plautu ⁵⁾; între scriitorii d'in evulu de auru mai vertosu la Vitruviu; epistólele confidantiarie ale lui Cicerone ⁶⁾; pe inscriptiunile cele rele de mai tardiu, adeca inscriptiuni scobite de sculptori, carii necunoscendu cum se cuvina limb'a literaria mestecau forme populare. Primindu scriitorii de mai tardiu sprimatiunile ordinare populare in scriesele lor, incepura apoi gramatecii a tratã aceste sprimatiuni d'in punctulu prapteen de vedere alu curatiirii limbii. (Geliu d. e. ni-a conserbatu in capitulu d'in urma alu noptiloru sale atice titlu'a unei carti a lui T. Lavinii: „de verbis sordidis.“ Cartea acésta, durere, nu mai exista. O culeptiune de cuvinte obscure, invehite si populare e cartea lui Festu: „de significatione verborum“, care des' exista numai într'unu estrasu a lui Paulu Diaconulu, contempuranulu lui Carolu celu mare, si e in mai multe locuri corupta, totusi e de mare insemnatate pentru scrutarea cuvintelor romane si latine. Intre ceialalti gramatecii e de anintitu Noniu Marcelu pentru opulu seu: „de compendiosa doctrina“ si Fabiu Planciade Fulgentiu, autoriulu cartii: „expositio sermonum antiquorum.“

Ca exemple sierbésca urmatori'ele cuvinte si semnanti'e, cari se potu privi de populare; sprimatiunile acestea se impartu in doue clase: unele, pe cari le producu insisi cei vechi ca populare (vocabula rustica, vulgaria, sordida); si altele, cari se potu considerã de acelea. Ceste d'in urma sunt parte sprimatiuni d'in diferite tempuri, fórte rar intrebuintate, candu adeca semnãdã concepute ordinare, si se afla la scriitorii, a caroru limba e mai putinu eleganta; parte sprimatiuni, cari au aparutu numai in sehiele d'in urma, pe candu decadiuse arta vorbirii. Eu voi produce numai de acelea, cari se afla si in limb'a nóstra s'e sunt mai cunoscute d'in celelalte limbile romane.

¹⁾ „Anzi siccome le cose imperfette esistono prima che le perfette; così non andrebbe lungi dal vero, chi opinasse, che l'odierna lingua italiana fosse prima, che la colta latina.“
²⁾ „C'est pourqu'oil'on dit avec raison, que nos langues sont nées non pas proprement de la langue latine, mais de la basse latinité. . . . Et lorsqu'on dit, que les langues modernes sont nées de la basse latinité, on doit entendre non seulement le langage vulgaire du quinzième ou sixième siècle, mais aussi celui du bas peuple du siècle de Cicéron et de César.“
³⁾ „Für alle hier vorkommenden Sprachen gilt, was ich in der Einleitung von abgeleiteten Sprachen überhaupt sagte: dass ihr Ursprung nicht in der lateinischen Schriftsprache, sondern in den Volksdialekten (der Römer und Latiner) zu suchen sei.“ Diefenbach.
⁴⁾ Diez: „Nicht etwa unmittelbar aus der classischen Latinität floss das Romanische, sondern aus der römischen Volkssprache, welche neben jener bestand.“
⁵⁾ „Ein Herausgeber des Plautus muss durchaus mit den romanischen Sprachen vertraut sein.“ Fuchs.
⁶⁾ „Quid ego tibi in epistolis videor? nonne plebejo sermone agere tecum. Nec enim semper eodem modo . . . epistolas quotidianis verbis texere solent.“ Cicero Br. IX, 21.

aditare ⁷⁾ (dela adire): italianesce: andare; spaniolesce: andar; proventialesce: anar; francesce: aller; romanosce: aida aidati (?).
 adjutare it. rom. ajutare; sp. ajudar; pr. ajudar; fr. aider; verbulu primitivu adjuvare nu se afla in limbile romane; simplulu juvare numai la Italiani: giovare.
 aeramen; it rame; rom arama: sp. arambre; fr. airain.
 amarescere; rom. amarí; pr. amarzir.
 astula in locu de assula: rom. escia in unele locuri: ascia; pe asela
 balius (baliolus, Platu): rom. balu, albanesce: baljod.
 bambalio: quidam, qui propter haesitantiam linguae cognomen ex contumelia fraxit; it. bambolo-copilo; rom. verbulu: bombani.
 battalia vulgo dicuntur exercitationes militum vel gladiatorum: it. battaglia; rom. bataia; fr. bataille.
 berbe forma ordinaria pentru vervex: it. berbee; pr. berbitr; fr. brébis.
 bisaccium: it. bisaccia; rom. disaci; sp. bisaza; fr. bourg.
 caballus: pe tempulu clasecu si antecelasecu numai la poeti; mai tardiu si in prosa: it. cavallo; rom. calu; fr. cheval.
 cambiare it. cambiare, cangiare; rom. schimbare; sp. cambiar; fr. changer.
 camisia: solent militantes habere lineas, quas camisias vocant: it. camicia; rom. camésia; sp. camisa; fr. chemise.
 capitium: peptariu muerescu: it. capezzale-cravata; rom. capitia (?).
 caricare: it. caricare; rom. incarcare; sp. cargar; fr. charger.
 catus pentru felis: it. gatto; sp. gato; pr. gat; fr. chat; rom. matia.
 computus: rom. cumpetu; it. conto; sp. cuento; fr. compte.
 conventare numai romanesce: cuventare.
 cooperimentum: it. coprimento; rom. coperimentu; in l. vechia span. cobrimiento; fr. cubrimen.
 coquina: it. cucina; sp. cocina; fr. cuisine; rom. cuina, (cocina?).
 deputare: a destinã pentru unu scopu; it. deputare; sp. diputar; fr. deputer.
 dogã (δογή vasu s'e mesurã pentru fluidatati); it. dogã; rom. doga; fr. cu semuantiã schimbata: douve.
 ducere se: la Plautu: due te ab aedibus; Terentiu: duxit se foras rom. a se duce.
 exagium: cantarire: it. saggio; sp. ensayo; pr. essay; fr. essai.
 exaldare: it. rom. scaldare; sp. escaldar; fr. echauder.
 filiiaster: it. figliastro; rom. fiastru; sp. hijestro; fr. fillâtre.
 grossus: it. grosso; rom. grosu sp. grueso; pr. fr. gros.
 halitare; it. alitare; fr. haleter; rom. prin Banatu: hala, unu omu, care manca asia de iute in catu ab' resulta; halitare-germ. schauben, keuchen.
 impedicare: pg. empedegar; rom. impedecare; fr. empecher.
 (Va urmã.)

De pre campulu de batalia.

De la médiadi. Regele Victoru Emanuelu a insciintiãtu la Florenti'a cã lupt'a d'in 24 l. e. (de la Custozza) nu e neci castigata neci perduta, si cã elu a ordonatu concentrarea tuturoru poteriloru armatei, pentru a incepe érasu batai'a. A presupune acésta concentrare, ce regele dice cã a demandat'o, -- ne îndreptãtescu si alte semne. Astfelu trupele italiene ce ataceu Peschiera se retraserã, éra ceea de sub comandã lui Cialdini, ce venisera peste riulu Po, trecura inderetru. Aceste retrageri numai cu concentrarea s'e cu planu nou de rebelu potu fi splicate, cãci de încetarea rebelului nu eugeta. Altmintre nu se retraserã departe in lantrulu tierci loru, ci trecura numai riulu Mincio -- graniti'a -- si s'asiedia de locu pe malulu dreptu in Goito, Volta etc. -- Monitoriulu Franciei inea vorbesce de concentrari la Cremona si Piacenza, si cumca Italianii ar fi renunçiatu la planulu de atacu ce l'aveau mai nainte. Generalulu Cialdini paresindu riulu Po se retrage la Bologna, si de aici catra arma'ta regelui.
 Se vorbia cã Italianii comitu crudelitati a supra ostasiloru austriaci prinsi. Acésta'dede

⁷⁾ Diez, Gramma. der rom. Sprache.

ansa la urmatori'a corespundintia, si anume d'in partea Austriei locutientiele de Maresialu Dr. John scrisse lui Lamarmora:

Zerbare 24 iunie 1866.

D'in raportulu ce lu face unu generalu care comandã trupele imp. reg. la cuprinderea Santei Lucia, se vede cumca in contra a loru trei ostasi d'in batalionulu alu 21 de venatori s'a comisu unu faptu de barbaria nemaipomenita cã dupa ce fura raniti, se aflara spandiarati, dar noroculu venit mintenasi in catu doi remasera in viçtia, alu treile a rebunitu! In catu atari fapte, nedemne de armatele statelor civilisate, s'ar repeti contra acceptarei, Inult'i'a Sa imp. comandantantele armatei ar fi siliu in contra vointiei sale a ordinã represalie aspre, des' diu'a de astadi a doveditu de nou cum noi cu dreptu cuventu ne falimu intru a tractã cu prinsi d'in rebolu intoema cas' cu ostasii nostri proprii. Primesce. Escelintia, ascurarea deplinci mele stime John.

La acésta respunse Lamarmora:

25 iunie 1866.

Astadi demançtia am primitu impartesirea It. Tale Nr. 42 op. gh. cu suprinderea cea mai viua. Daca fapt'a pomenita de dta. n'ar fi aretat'o unu generalu alu armatei imperatesci, n'asiu fi indoitu a-i dá crediamentu, chiar pentru cã arma'ta nóstra, in tocm'a ea ver care alt'a se falece cumca cu cei prinsi d'in rebelu tractéza amesuratu celoru mai rigurose legi de onóre si de umanitate, si despre acésta, io eredu, am datu dovedi destule in rebellele de mai nainte. Voiu introduce investigatiunea cea mai severa pentru a scrici d'acã d'in intemplantare a fostu ce-va asemenea casulu pomenitu, si in casulu acésta de securu nu voiu intardã a dá esemplu: dar asceptu asemene a comand'a suprema a armatei imp. reg. s'e scriçie'sca d'in partea sa, nu cumva raportulu, pre care se basesza rechiamatiunea d'ale, si-are de temeiu numai faime s'e cutari esageratiuni, cari in momintele de atitiare nu rare-ori se stracora in relatiunile, cari cu dreptu se considera de cele mai autentice.

Primesce, H. die generale, ascurarea inaltiei mele stime Alf. Lamarmora.

Nãile austriace de rebelu pe marea adriatica, se ivira in 27 l. e. (miercuri) demançti'a in portulu italianu de la Ancona, dar se indepartara candu vedura cã nãile italiene se gatescu de batalia.

Buletinulu oficiale cu Nr. 7 insciintiãza cã flotil'a imp. reg. pre laculu Garda a blocatu (d'in departare a inenjuratu cu potere) flotil'a italiana ce se aflã in senulu de lacu de la orasiulu Salo. Pana acã flot'a italiana n'a facutu încercare s'e iésa d'in senu. -- Arma'ta imperatesca d'in Tirolu a intratu in partea de médiãnopte a Lombardiei, si a cuprinsu orasiulu Ponte di Legno, avendu lupta cu voluntari italiani, in care remasera d'entre austriaci 24 insi morti si raniti, perderile italianiloru le dice buletinulu cã au fostu cu multu mai mari.

D'intr'o corespundintia alui „O. d. P.“ estragemu urmatori'ele referitorie la lupt'a decursa: Italianii intr' atãta erau de incredinti cã vor invinge, in catu amiciloru loru li insciintiasera intrarea in Vicenza (la spatele patrunghiului cetatiloru, pe teritoriulu austriacu) pe 24 l. e. unde arma'ta de Mincio se va impreunã cu cea de Po. Tunulu celu d'antãiu, ce se audi in Vicenza, adunã multi ómeni pre Campo Marzo afara d'in orasiu, cu fotie triumfatóre, si sperau d'in óra in óra a salutã pre Italianii ce vor intrã. De s'era fara insielãtide-

plinu si retornara a casa. -- In Padua, se intemplantã miscamentu asemene, italianisimii (asié-i numescu pre nationalistii ce vreu unitate) fecera a se radica balóne tricolóre, si scósera stindarde tricolóre. Pentru acésta fura pedepsiti a dá salariu deselinitu garnisónei imperatesci de acolo.

Intre cei raniti mai gasimu nume romanesce atatu pre campulu de rebelu de la médiadi catu si pre celu de la médiãnopte. anume in Italia primire rané usiore locutientii supr. Antoniu Pervulescu si Procopiu Fisesianu, éra Sucea cadid, Vladu e ranitu, la médiãnopte foame Trechiatu capitãnu primu rana.

De la médiãnopte. Despre ataculu de care pomeniramu in nr. tr. cã s'a intemplantu între arma'ta imp. si Prusii cari d'in Silesia loru resariti'na veniau in Galiti'a médiãnopteresariti'na, avemu s'e mai spunemu cã Prusii fiindu respinsi, multi cercara scapare pre teritoriulu rusescu, ce si-are marginea ac'i aprópe. Militi'a rusé'sca i primu, apoi i desarmã. Acéstu faptu siervesce totodata a cunósce direptiunea politicei rusé'sce fatia cu Austria, in rebelulu acésta.

Arma'ta regatulu Annoveci n'ajunsu inea a se uní cu arma'ta imperatesca. Prusii i stau in cale, o ataca adese, dar pana acã fora resaltatu, deci se spéra cã va ajunge in Boemia, unde arma'ta Bavariei s'a impreunatu cu cea imperatesca, dupa ce batù pe Prusii ce o impedeau la fruntari'a boema. -- O scire prusé'sca pretinde cã Anoveranii sunt prinsi.

La Münchegrätz tiend lupt'a si in 29 l. e. Ostasii imperatesci dedeau focu d'in ferea trele caseloru paresite tóte de locuitori, afara de preotu si medicu. Prusii s'au retrasu.

In 28 l. e. Gablenz batù pe Prusi la Trautenau, acésta se retrasera in desordine, si nóptea urmátore paresira órasi'ele Melnik, Dauba si giurulu ce Pocupase mainainte.

Viena 30 iunie. (Bursa.) Negótie multe nu se facu, si pretiurile stau pe locu, s'e se schimbã numai putieau. Causa e cã bursa tocm'a acum'a ascépta scrii ce vor s'e facea impressiune a supra ei: Cursurile ultime sunt: Imprumutele de statu cu 5% 56.25, 56.50, Obleg. desarcinãrei pamentulu, cele ung. 64.75; 65.75; transilv. 61.50, 62.50; Ban. temes. 61.50, 62.50; bucovin. 61.50, 62.50; Galbenulu 6.05, 6.07; Napoleondori 10.32, 10.34; Imperiali rusesci 10.40, 10.45; Argintulu 125. -- 125.50.

Institutu de cura ortopedicu a mediculu H. R. de Weil.

(mai nainte a mediciloru Lorinser si Fürstenberg), Unter-Döbling (langa Viena) Herren-Gasse Nr. 26.

Prin presiedintele institutulu se îngri-gesce mai vertosu de vindecarea incurmãrilor si a desfigurãrilor a corpulu, a desformãrii si a aprinderii de óse si de giunturi, a scurtãrii si a sgãrcirii de stindóne (vène), a peririi si a paralisãrii de musci. Alegerea de medici consiliari este libera ne conditionata. Asia nu lipsesce invetiãceloru o cura precauta, exercitiu gimnasticale, deprinderea in sciintie, limbi si musica.

Convorbiri mai de aprópe, consultatiuni, programe, primirea in institutu se facu la Dr. de Weil, in Unter-Döbling, s'e (in dile de septemana) de la 12--1 óre încetate, Michaelerplatz Nr. 4. etagiulu 3^{le}.

Blitzbolzen
 (Departatoriu de fulgeru)
 (cu c. r. priv.)
 conducatori izolati
 si
 cu stilpi de arama fara capetu
 pesterce fórte prin constructiunea lui simpla si solida tóte cele de pana acum'a.
 le produce pentru pretiu fórte estinu
 F. AURARIA
 lui
Anton Brüll,
 Viena, Alsergrund Bahngasse Nr. 6.

